

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 58811 / 2026

Onderwerp: Beleidsplan 2027-2030 GGD Hart voor Brabant

Auteur	:	
Team	:	Sociaal beleid
E-mail	:	@gemeentemaashorst.nl
Port.	:	N.A. van Lanen

Effect op de begroting

☐ Ja ☒ Nee

Onderwerp

Beleidsplan 2027-2030 GGD Hart voor Brabant (HvB)

Voorstel

1. De volgende zienswijze naar voren te brengen op het beleidsplan 2027-2030 GGD HvB: Het beleidsplan 2027-2030 GGD Hart voor Brabant beschrijft ambitieuze doelstellingen. Op diverse onderdelen is echter onvoldoende duidelijk in welke mate deze doelstellingen daadwerkelijk door de GGD HvB kunnen worden beïnvloed. Hierdoor ontstaat het risico dat verwachtingen worden gewekt waarop de GGD niet zelfstandig kan sturen of worden beoordeeld. Wij vinden het daarom noodzakelijk dat:

- De GGD scherper onderscheid maakt tussen eigen verantwoordelijkheid, gezamenlijke verantwoordelijkheid en maatschappelijke effecten die slechts beperkt beïnvloedbaar zijn.
- De GGD de huidige stand van zaken opneemt en deze relateert aan de beoogde resultaten. In het beleidsplan missen we namelijk een duidelijke nulmeting. Daardoor weten we niet waar we nu staan en is niet toetsbaar in hoeverre de geformuleerde doelstellingen voor de periode 2027-2030 realistisch en haalbaar zijn.
- De GGD daarbij de financiële consequenties van de beleidsdoelen in beeld brengt.

Inleiding

De GGD Hart voor Brabant heeft het concept beleidsplan 2027-2030 aangeboden voor zienswijze. Het beleidsplan bouwt voort op de in 2022 vastgestelde toekomstvisie "Wij maken samen gezond gewoon" en richt zich op de thema's kansrijk opgroeien, gezonde leefomgeving en mentale veerkracht.

Het beleidsplan beschrijft ambitieuze maatschappelijke doelen en de rol die de GGD hierin samen met gemeenten, maatschappelijke partners en inwoners wil vervullen.

Beoogd effect

Met het voorleggen van het beleidsplan wordt de raad in staat gesteld zijn kaderstellende en controlerende rol uit te oefenen, wensen en bedenkingen kenbaar te maken en bij te dragen aan de democratische legitimatie en het draagvlak voor het gezondheidsbeleid van de GGD.

Argumenten

1.1 De inhoud van het beleidsplan GGD Hart voor Brabant 2027-2030 sluit aan bij lokaal beleid en actuele maatschappelijke opgaven en bevat een duidelijke maatschappelijke ambitie.

De focus op preventie, kansrijk opgroeien, mentale veerkracht, een gezonde leefomgeving en het verkleinen van gezondheidsverschillen sluit aan bij landelijke en lokale ontwikkelingen. Het beleidsplan laat zien dat de GGD nadrukkelijk inzet op samenwerking, preventie en gezondheidsbevordering voor het realiseren van een gezonde samenleving. Deze benadering sluit aan bij lokaal beleid van de gemeente Maashorst.

1.2 Concretisering van de beïnvloedingssfeer van de GGD is gewenst.

In het beleidsplan zijn diverse ambities en resultaten opgenomen die slechts gedeeltelijk binnen de invloedssfeer van de GGD liggen. Voorbeelden hiervan zijn:

- In 2030 is 100% van de afgesproken ruimtelijke plannen in de regio voorzien van een GGD-gezondheidsadvies (pagina 12)
- in 2030 krijgt 95% van de kinderen de ondersteuning die ze nodig hebben (pagina 19)
- In 2030 bieden alle scholen in het voortgezet onderwijs minimaal één preventieve aanpak voor mentale gezondheid aan (pagina 12)

De realisatie hiervan is mede afhankelijk van gemeenten, onderwijsinstellingen, zorgorganisaties en externe factoren zoals landelijke wet- en regelgeving. Hierdoor is niet altijd duidelijk voor welke resultaten de GGD zelf verantwoordelijk en aanspreekbaar is en bestaat het risico dat bepaalde doelstellingen niet binnen de gestelde termijn kunnen worden gerealiseerd. Voor een goede sturing en verantwoording is een helderder onderscheid tussen eigen verantwoordelijkheid, gedeelde verantwoordelijkheid en maatschappelijke effecten wenselijk.

1.3 De haalbaarheid van de doelstellingen is moeilijk te beoordelen.

Het beleidsplan bevat ambitieuze doelstellingen voor 2030, maar biedt beperkt inzicht in de huidige situatie. Doordat een duidelijke nulmeting en actuele realisatiecijfers ontbreken, is het lastig vast te stellen hoe groot de opgave daadwerkelijk is en in hoeverre de gestelde doelen realistisch en haalbaar zijn. Op pagina 20 staat bijvoorbeeld dat in 2030 voor minimaal 80% van de wijken en dorpen met verhoogde risico's een actieplan is opgesteld. Maar er wordt niet genoemd voor hoeveel procent dit nu al is opgesteld. Het ontbreken van vergelijkingsmateriaal bemoeilijkt de beoordeling van de voorgestelde ambities.

1.4 Uitwerking van financiële consequenties is wenselijk.

Het beleidsplan geeft nog onvoldoende inzicht in de capaciteit en financiële consequenties die nodig zijn om de ambities te realiseren. Hierdoor is voor gemeenten niet goed te beoordelen of het gerealiseerd kan worden binnen de huidige middelen of dat er mogelijk gevolgen zijn voor toekomstige gemeentelijke bijdragen. Nadere financiële uitwerking is nodig om de kaderstellende en controlerende rol van de raad goed te kunnen vervullen.

Kantttekeningen

1.1 Samenwerking vraagt om heldere afspraken over verantwoordelijkheid.

Het uitgangspunt dat publieke gezondheid een gedeelde opgave is klopt. Juist omdat de gewenste maatschappelijke effecten het resultaat zijn van de gezamenlijke inzet van meerdere partijen, is het van belang dat duidelijk wordt gemaakt welke bijdrage van de GGD zelf wordt verwacht en op welke resultaten zij aanspreekbaar is. Dit draagt bij aan een goede sturing, monitoring en verantwoording van de beoogde resultaten.

1.2 De relatie tussen het beleidsplan en toekomstige organisatorische ontwikkelingen is onduidelijk.

De GGD HvB werkt steeds intensiever samen met GGD West-Brabant. Beide GGD'en gebruiken dezelfde lange termijnvisie als basis voor hun meerjarenbeleid 'Wij maken samen gezond gewoon' en leggen de focus op dezelfde 3 thema's (kansrijk opgroeien, gezonde leefomgeving, mentale veerkracht) als aanvullende beleidsaccenten naast de reguliere wettelijke GGD-taken. Daardoor is de strategische koers identiek. De gevolgen voor de uitvoering van genoemde ambities en opgaven per regio gedurende de beleidsperiode is nog onduidelijk.

Financiën

De vaststelling van dit beleidsplan brengt op zichzelf geen directe financiële consequenties met zich mee.

Duurzame ontwikkeling

SDG 3: Goede gezondheid en welzijn

Het volledige beleidsplan is gericht op het bevorderen van gezondheid, het voorkomen van ziekte en het versterken van welzijn. De drie centrale thema's van het beleidsplan zijn hier direct aan verbonden.

SDG 10: Ongelijkheid verminderen

De GGD richt zich op het verkleinen van gezondheidsverschillen en het creëren van gelijke kansen op gezondheid. Daarbij is er specifieke aandacht voor inwoners en wijken in kwetsbare situaties.

Participatie

Het beleidsplan is samengesteld op basis van externe ontwikkelingen, bestuurlijke gesprekken, inwonerparticipatie en de expertise van GGD-medewerkers. De ambtelijke organisatie is in de afrondende fase geconsulteerd waardoor de mogelijkheid om de ontvangen feedback nog substantieel te verwerken beperkt was.

Communicatie

De zienswijze van de raad wordt na besluitvorming schriftelijk kenbaar gemaakt aan het bestuur van de GGD Hart voor Brabant zodat deze wordt meegenomen in de stukken voor de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Vervolg

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur GGD HvB op 2 december 2026 zal het beleidsplan 2027-2030 geagendeerd worden voor definitieve besluitvorming. Nadere uitwerking van het beleidsplan volgt in de jaarlijkse beleidsbegrotingen.

Bijlagen die onderdeel uitmaken van het besluit

- 1: Conceptbeleidsplan GGD Hart voor Brabant 2027-2030
- 2: Brief aan de GGD Hart voor Brabant met zienswijze beleidsplan 2027-2030

Bijlagen ter informatie

- 3: Brief GGD Hart voor Brabant bij conceptbeleidsplan 2027-2030

Maashorst, 1 september 2026

Burgemeester en wethouders van gemeente Maashorst,
de secretaris, de burgemeester,

J.A.G.M. van Aaken

J.A. van der Pas